

การศึกษาความต้องการ แรงจูงใจ และอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร: ข้อเสนอแนะทางพัฒนาศักยภาพงานวิจัย

ศรีอุรา เสือทะยาน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

อีเมลผู้ประสานงาน: sriuras@nu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการและแรงจูงใจในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ 2) ศึกษาอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ และ 3) นำเสนอแนวทางในการส่งเสริมให้บุคลากรสายวิชาการเพิ่มศักยภาพด้านการวิจัยและนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่ตีพิมพ์ในระดับชาติและระดับนานาชาติ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 60 คน และสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วยผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ฯ และอาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัย จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยแบบสอบถาม ความต้องการ แรงจูงใจ และอุปสรรคในการทำวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับประสบการณ์ มุมมอง และข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพการวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อใช้ประกอบการอธิบายและยืนยันผลการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านความต้องการในการทำวิจัย บุคลากรสายวิชาการมีความต้องการด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานมากที่สุด ($\bar{x} = 4.65$, $SD = 0.39$) รองลงมา คือ ความต้องการในการพัฒนาตนเอง ($\bar{x} = 4.62$, $SD = 0.53$) ส่วนด้านแรงจูงใจในการทำวิจัย พบว่าความก้าวหน้าในตำแหน่งงานเป็นแรงจูงใจสูงสุด ($\bar{x} = 4.31$, $SD = 0.44$) รองลงมา คือ การได้รับการยอมรับนับถือ ($\bar{x} = 4.25$, $SD = 0.48$) 2) ด้านอุปสรรคในการทำวิจัย พบว่า ภาระงานสอนเป็นอุปสรรคสำคัญที่สุด ($\bar{x} = 4.23$, $SD = 0.65$) รองลงมา คือ ความรู้และความเข้าใจในการทำวิจัย ($\bar{x} = 3.87$, $SD = 0.61$) ขณะที่ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกสะท้อนให้เห็นว่า บุคลากรต้องการระบบสนับสนุนด้านงบประมาณ การให้คำที่ปรึกษาวิจัย การสร้างเครือข่ายนักวิจัย และการลดภาระงานประจำ เพื่อเพิ่มโอกาสในการผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ และ 3) แนวทางในการส่งเสริมศักยภาพด้านการวิจัย ได้แก่ การเพิ่มการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินงานวิจัยและการเผยแพร่ผลงานทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ การบริหารภาระงานสอนให้เหมาะสม และการจัดอบรมหรือพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรสายวิชาการในการผลิตและเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ความต้องการ, แรงจูงใจ, อุปสรรค, บุคลากรสายวิชาการ, ศักยภาพการวิจัย

A Study of the Needs, Motivations, and Obstacles to Research among Academic Staff in the Faculty of Architecture, Art and Design, Naresuan University: Recommendations for Enhancing Research Capacity

Sriura Sueathayan

Faculty of Architecture Art and Design Naresuan University, Mueang, Phitsanulok 65000, Thailand

Corresponding author: sriuras@nu.ac.th

Abstract

This research aims to 1) study the research needs and motivations of academic staff, 2) study the obstacles to research among academic staff, and 3) recommendation to enhance academic staff's research capabilities and research publications at national and international levels. This research is a mixed quantitative and qualitative approaches. The target group for this research consisted of 60 academic staff members from the Faculty of Architecture, Arts and Design, Naresuan University. Interviews were also conducted with 5 researchers, including administrators and members of the Faculty of Architecture, Arts and Design who received research grants. Data collection tools included questionnaires on research needs, motivations, and obstacles. Data were analyzed using basic statistics, namely mean and standard deviation, with a computer software package. In-depth interviews were also conducted regarding the experiences, perspectives, and suggestions for developing the research capabilities of academic staff. Content analysis was performed to explain and confirm the quantitative research results. The research findings revealed that 1) regarding the research needs Academic staff showed the greatest need for support from their organizations ($\bar{x} = 4.65$, $SD = 0.39$), followed by the need for self-development ($\bar{x} = 4.62$, $SD = 0.53$). Regarding motivation for research, career advancement was the most significant ($\bar{x} = 4.31$, $SD = 0.44$), followed by recognition ($\bar{x} = 4.25$, $SD = 0.48$). 2) Obstacles to research were found to be teaching workload ($\bar{x} = 4.23$, $SD = 0.65$), followed by lack of knowledge and understanding in research methodology ($\bar{x} = 3.87$, $SD = 0.61$). In-depth interviews also revealed a need for research grants, research mentors, researcher networking, and reduced routine teaching workloads for achieving research quality. 3) Recommendation for promoting research potential included increasing budgetary support for research activities and dissemination at national and international levels. Effective workload management for teaching and continuous training for research skill development are imperative to enhance academic staff's capacity for achieving efficient research practice and publications.

Keywords: Need, Motivation, Obstacle, Academic Staff, Research Capacity

บทนำ

มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาที่มีเป้าหมายสู่การเป็น “มหาวิทยาลัยวิจัย” (Research University) และมุ่งมั่นให้อยู่ในอันดับ 1 ใน 10 มหาวิทยาลัยวิจัยของประเทศไทย โดยได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยไว้ 9 ยุทธศาสตร์ โดยความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และนำไปสู่การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการผลักดันยุทธศาสตร์การวิจัยทั้ง 9 ยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในระดับคณะและระดับมหาวิทยาลัย ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ซึ่งผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวก่อให้เกิดการพัฒนาด้านบุคลากรทาง การวิจัย ผลงานวิจัย และทรัพย์สินทางปัญญาต่าง ๆ ตลอดจนการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น รวมถึงเกิดเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยที่เข้มแข็ง จึงเป็น หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการด้านงานวิจัยของมหาวิทยาลัย (กองการวิจัยและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2563) การวิจัยถูกกำหนดเป็นพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ควบคู่ไปกับพันธกิจด้านการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์และนิสิตสร้างผลงานวิจัยและสร้างนวัตกรรม ให้มีคุณภาพระดับสากล ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำในต่างประเทศและยกระดับสู่ความเป็นนานาชาติซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2566 - 2570 มหาวิทยาลัยนเรศวรก้าวไปสู่การเป็น “มหาวิทยาลัยเพื่อสังคมของผู้ประกอบการ : University for Entrepreneurial Society” โดยพันธกิจด้านการวิจัย ถูกกำหนดไว้เป็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : Global and Frontier Research (การวิจัยแนวหน้าระดับโลก) มีเป้าประสงค์ในการสร้างงานวิจัยชั้นนำที่มีความหลากหลายตามศักยภาพของนักวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อภูมิภาคและประเทศ เน้นกลไก University Enterprise Collaboration (UEC) และ International Linkage และมีเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ คือการสนับสนุนส่งเสริม และพัฒนาระบบนิเวศวิจัยของมหาวิทยาลัยให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้พื้นฐาน (Basic Research) ต่อยอดการสร้างงานวิจัยชั้นนำ (Global and Frontier Research) และนวัตกรรมสู่อนาคต วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Objective: SO) : SO4 Research Ecosystem Development (International Exposure & Linkage) โดยมี Key Performance Indicators: KPIs ประกอบด้วย 1) จำนวนทุนวิจัยเพิ่มขึ้น 2) จำนวนผลงานวิจัยตีพิมพ์ในระดับ นานาชาติ Q1 & Q2 เพิ่มขึ้น 3) Citation Index ซึ่งบ่งบอกถึง คุณภาพงานวิจัยเพิ่มขึ้น 4) จำนวนงานวิจัยหรือนวัตกรรมที่ได้รับรางวัลจากภายนอกมหาวิทยาลัยทั้งระดับชาติและนานาชาติเพิ่มขึ้น 5) จำนวนผลงานที่ได้รับการอนุญาต ให้ใช้สิทธิ์หรือถ่ายทอดเทคโนโลยี ปี พ.ศ.2565 ถึงปัจจุบัน (กองการวิจัยและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2563)

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากคณะในกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือวิทยาศาสตร์สุขภาพ เนื่องจากบุคลากรต้องปฏิบัติภารกิจด้านการสอน การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมควบคู่กับการดำเนินงานวิจัย ทำให้รูปแบบของแรงจูงใจ ความต้องการ และอุปสรรคในการทำวิจัยอาจแตกต่างจากสาขาอื่น ดังนั้น การศึกษาประเด็นดังกล่าวจะช่วยให้มหาวิทยาลัยและคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ๓ สามารถออกแบบมาตรการสนับสนุนที่สอดคล้องกับบริบทของบุคลากรได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการจัดสรรงบประมาณ การพัฒนาศักยภาพนักวิจัย การลดภาระงาน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัยการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ และระดับนานาชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการวิจัยของคณะฯ และมหาวิทยาลัยในระยะยาว ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความต้องการ แรงจูงใจ และอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของบุคลากร อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางและมาตรการในการส่งเสริมศักยภาพด้านการวิจัย การเพิ่มคุณภาพและปริมาณผลงานวิจัย การเผยแพร่ผลงานในวารสารระดับชาติและนานาชาติ ตลอดจนการพัฒนาระบบนิเวศการวิจัยของคณะให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยและแนวโน้มการพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการและแรงจูงใจในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. เพื่อศึกษาอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. เพื่อนำเสนอแนวทางในการส่งเสริมให้บุคลากรสายวิชาการเพิ่มศักยภาพงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่ตีพิมพ์ในระดับชาติ ระดับนานาชาติ

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการ แรงจูงใจ และอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร : ข้อเสนอแนะทางพัฒนาศักยภาพงานวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) เพื่อศึกษาความต้องการ แรงจูงใจ และอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ และระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนทั้งสิ้น 60 คน เนื่องจากจำนวนประชากรมีจำนวนไม่มาก ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้งหมด โดยเก็บข้อมูลจากบุคลากรสายวิชาการทุกคนในคณะฯ แทนการสุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ การใช้ประชากรทั้งหมดช่วยลดความคลาดเคลื่อนจากการสุ่ม (Sampling Error) และสะท้อนความคิดเห็นของบุคลากรในคณะได้อย่างครอบคลุม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ความต้องการในการทำวิจัย จำนวน 12 ข้อ ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการทำวิจัย จำนวน 15 ข้อ ตอนที่ 3 อุปสรรคในการทำวิจัย จำนวน 12 ข้อ ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนและความสอดคล้องของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม จากนั้นนำผลของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาความตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งคำนวณจากความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถามที่สร้างขึ้น ดัชนีที่ใช้แสดงค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item-objective Congruence Index: IOC) โดยสรุปผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแบบสอบถาม พบว่า ค่า IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ถือว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด โดยตรวจสอบข้อคำถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ตอบแบบสอบถามจะมีความเข้าใจตรงกัน และตอบคำถามได้ตามความเป็นจริงทุกข้อ รวมทั้งข้อคำถามมีความเชื่อมั่นทางสถิติ จึงต้องนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่า Cronbach's Alpha ของแบบสอบถาม = 0.773 หมายถึง แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสูง

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาความต้องการ แรงจูงใจ และอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร: ข้อเสนอแนะทางพัฒนาศักยภาพงานวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. จัดทำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม เพื่อการศึกษาความต้องการ แรงจูงใจ และอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร: ข้อเสนอแนะทางพัฒนาศักยภาพงานวิจัย

2. ประสานกับบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

3. ส่งแบบสอบถามให้บุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ จำนวนทั้งสิ้น 60 ฉบับ โดยผู้วิจัยให้บุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม ส่งแบบสอบถามคืนให้ผู้วิจัย หลังจากได้รับแบบสอบถาม 1 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ระดับความต้องการในการทำวิจัยของบุคลากร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป มีการแปลผลค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

4.51 - 5.00 มากที่สุด

3.51 - 4.50 มาก

2.51 - 3.50 ปานกลาง

1.51 - 2.50 น้อย

1.00 - 1.50 น้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ระดับแรงจูงใจในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) มีการแปลผลค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยเดียวกันกับวิเคราะห์ระดับความต้องการในการทำวิจัยของบุคลากร

3. วิเคราะห์ระดับของอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) มีการแปลผลค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ การแปลผลค่าเฉลี่ยเดียวกันกับวิเคราะห์ระดับความต้องการในการทำวิจัยของบุคลากร

ระยะที่ 2 การศึกษาเชิงคุณภาพ

ตามที่ได้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาระดับความต้องการ แรงจูงใจ และ อุปสรรคในการทำวิจัย ของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร เรียบร้อยแล้วนั้น ได้นำข้อมูลที่ได้ศึกษาจากการวิจัยเชิงปริมาณ มาสรุปผลด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำจำนวน 3 ด้าน เพื่อทำการยกร่างแนวทางการพัฒนาศักยภาพงานวิจัย โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ และอาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัย รวมทั้งหมด 5 ท่าน โดยการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการสนับสนุนงานวิจัย 4 ท่าน

2. อาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย จำนวน 1 ท่าน โดยทางผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์คัดเข้า (Inclusion criteria) เกณฑ์คัดออก (Exclusion criteria) ดังต่อไปนี้

เกณฑ์คัดเข้า (Inclusion Criteria)

1. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการสนับสนุนงานวิจัยของคณะ ฯ เช่น ผู้บริหารคณะฯ รองคณบดีที่ดูแลเกี่ยวกับงานวิจัย

2. ยินดีและสมัครใจเข้าร่วมการศึกษา

เกณฑ์คัดออก (Exclusion criteria)

1. ผู้ที่ติดภาระกิจไม่สามารถเข้าร่วมได้ในวันนัดหมาย

2. มีเหตุฉุกเฉินจนไม่สามารถเข้าร่วมในการศึกษาได้

3. ผู้ที่ขอถอนตัวหรือต้องการยุติการเข้าร่วมการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการสัมภาษณ์เพื่อสรุปข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาศักยภาพงานวิจัย คือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยดำเนินการดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการ และวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

2. ร่างประเด็นการสัมภาษณ์ ให้ครอบคลุมประเด็นที่ได้ข้อมูลมาจากการศึกษาเชิงปริมาณ ดังต่อไปนี้

แนวทางการพัฒนาศักยภาพงานวิจัย โดยทำการสรุปผลข้อมูลจากการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้านความต้องการในการทำวิจัยของบุคลากร ด้านแรงจูงใจ ด้านอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ได้ศึกษาจากการวิจัยเชิงปริมาณ นำมาสรุปผลด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำจำนวน 3 ด้าน และข้อเสนอแนะเพื่อทำการยกร่างแนวทางการพัฒนาศักยภาพงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ตามประเด็นต่าง ๆ เชื่อมโยงแต่ละประเด็นเข้าด้วยกันด้วยการเขียนบรรยายเพื่อสรุปเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้บุคลากรสายวิชาการ เพิ่มศักยภาพงานวิจัยและผลงานวิจัยไปเผยแพร่ตีพิมพ์ในระดับชาติ ระดับนานาชาติ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาความต้องการและแรงจูงใจในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตารางที่ 1 ตารางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการทำวิจัยของบุคลากร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร N = 55

ความต้องการในการทำวิจัย	($\bar{X}$)	(SD)	ระดับความต้องการ
1. ด้านความต้องการในการพัฒนาตนเอง	4.62	0.52	มากที่สุด
2. ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน	4.57	0.45	มากที่สุด
3. ด้านความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงาน	4.65	0.39	มากที่สุด
รวม	4.61	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการทำวิจัยของบุคลากร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร มากที่สุด คือ ด้านความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงาน ($\bar{x}$ = 4.65, SD=0.39) รองลงมา คือ ด้านความต้องการในการพัฒนาตนเอง ($\bar{x}$ = 4.62, SD=0.52) และด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน ($\bar{x}$ = 4.57, SD=0.45) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการทำวิจัยของบุคลากร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร แยกเป็นรายด้าน N = 55

ความต้องการในการทำวิจัย	($\bar{X}$)	(SD)	ระดับความต้องการ
2.1 ด้านความต้องการในการพัฒนาตนเอง			
2.1.1 ความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยที่สูงขึ้น	4.63	0.61	มากที่สุด
2.1.2 ความต้องการนำผลงานวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอน	4.61	0.62	มากที่สุด
2.1.3 ความต้องการนำผลงานวิจัยนำไปถ่ายทอดสู่ชุมชน และสังคม	4.61	0.56	มากที่สุด
2.2 ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน			
2.2.1 ต้องการทำการวิจัยเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้นได้	4.60	0.62	มากที่สุด
2.2.2. ความต้องการด้านเงินเดือนและสวัสดิการที่สูงขึ้น	4.58	0.53	มากที่สุด
2.2.3. การทำการวิจัยทำให้ท่านมีความรู้สึกรับผิดชอบในอาชีพและหน้าที่การงานมากขึ้น	4.49	0.63	มาก
2.2.4 ผลงานวิจัยเป็นวิธีการหาความรู้ สร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะทางให้แก่ตนเอง	4.61	0.68	มากที่สุด

ความต้องการในการทำวิจัย	($\bar{X}$)	(SD)	ระดับความต้องการ
2.3. ด้านความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงาน			
2.3.1 ความต้องการให้คณะฯ มีนโยบายในการสนับสนุนการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการอย่างชัดเจน	4.78	0.45	มากที่สุด
2.3.2 ความต้องการการสนับสนุนงบประมาณทุนวิจัยให้เพียงพอต่อการทำวิจัย	4.80	0.48	มากที่สุด
2.3.3. ความต้องการงบประมาณในการสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติที่เพียงพอ	4.76	0.57	มากที่สุด
2.3.4. ความต้องการในการฝึกอบรมหรือพัฒนาทักษะเพิ่มความรู้ในการเขียนบทความเผยแพร่ในระดับชาติและระดับนานาชาติ	4.43	0.63	มาก
2.3.5 ความต้องการให้หน่วยงานส่งเสริมพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย	4.49	0.74	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านความต้องการในการทำวิจัย มากที่สุด คือ ความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยที่สูงขึ้น ($\bar{x}$ = 4.63, SD=0.61) ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน คือ ผลงานวิจัยเป็นวิธีการหาความรู้ สร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะทางให้แก่ตนเอง ($\bar{x}$ = 4.61, SD=0.68) ด้านความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงาน คือ ความต้องการการสนับสนุนงบประมาณทุนวิจัยให้เพียงพอต่อการทำวิจัย ($\bar{x}$ = 4.80, SD=0.48)

ตารางที่ 3 ตารางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำวิจัยของบุคลากร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการ ออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร N=55

แรงจูงใจในการทำวิจัย	($\bar{X}$)	(SD)	ระดับแรงจูงใจ
1. ด้านการยอมรับนับถือ	4.25	0.48	มาก
2. ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง	4.09	0.57	มาก
3. ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน	4.31	0.44	มาก
4. ด้านสิ่งแวดล้อมในการทำวิจัย และวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.36	0.78	ปานกลาง
รวม	4.00	0.43	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า แรงจูงใจในการทำวิจัยของบุคลากร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร มากที่สุด คือ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน มากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.31, SD=0.44) รองลงมา คือ ด้านการยอมรับนับถือ ($\bar{x}$ = 4.25, SD=0.48) และ ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง ($\bar{x}$ = 4.09, SD=0.57) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร แยกเป็นรายด้าน N = 55

แรงจูงใจในการทำวิจัย	($\bar{X}$)	(SD)	ระดับแรงจูงใจ
4.1 ด้านการยอมรับนับถือ			
4.1.1 หน่วยงานของท่านมีการให้รางวัลหรือยกย่องผู้ที่ทำผลงานวิจัยอย่างเหมาะสม	4.70	0.56	มากที่สุด
4.1.2 ความสนใจในหัวข้อวิจัยเป็นแรงจูงใจสำคัญในการทำวิจัยของท่าน	4.27	0.59	มาก
4.1.3 การทำงานวิจัยทำให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน และในวงการวิชาการเพิ่มมากขึ้น	3.81	0.90	มาก
4.1.4 การได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยหรือรางวัลเป็นแรงจูงใจในการทำวิจัย	4.20	0.80	มาก

แรงจูงใจในการทำวิจัย	($\bar{X}$)	(SD)	ระดับแรงจูงใจ
4.2 ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง			
4.2.1 ความสำเร็จของงานวิจัยครั้งก่อนเป็นแรงผลักดันในการทำวิจัยเรื่องต่อไป	4.14	0.82	มาก
4.2.2 ความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถทำงานวิจัยได้สำเร็จ	4.40	0.62	มาก
4.2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิจัยของท่านมักได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน	3.74	0.84	มาก
4.3 ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน			
4.3.1 สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้นได้	4.52	0.63	มากที่สุด
4.3.2 การนำผลงานวิจัย นำไปประยุกต์ใช้ในการเขียนหนังสือ ตำรา เพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้นได้	4.49	0.50	มาก
4.3.3 การทำวิจัยทำให้ท่านมีผลงานตีพิมพ์ในระดับชาติ และระดับนานาชาติเพิ่มมากขึ้น	4.32	0.69	มาก
4.3.4 การทำวิจัยทำให้ท่านสามารถนำผลงานไปจดลิขสิทธิ์ และจดสิทธิบัตรเพิ่มมากขึ้น	3.76	0.99	มาก
4.3.5 การทำวิจัยทำให้ท่านทำให้ได้รับองค์ความรู้ใหม่ ๆ และได้รับประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น	4.47	0.57	มาก
4.4 ด้านสิ่งแวดล้อมในการทำวิจัย และ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก			
4.4.1 สิ่งแวดล้อมที่ทำงานของท่าน มีห้องทำงานที่และห้องปฏิบัติการวิจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย	3.40	1.06	ปานกลาง
4.4.2 มีวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการทำวิจัยอย่างพอเพียงและพร้อมต่อการใช้งาน เช่น คอมพิวเตอร์ ปริ้นเตอร์	3.14	0.98	ปานกลาง
4.4.3 มีระบบสารสนเทศและทันสมัยพร้อมที่จะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย	3.54	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า แรงจูงใจในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ ในด้านการยอมรับนับถือ มากที่สุด คือ หน่วยงานของท่านมีการให้รางวัลหรือยกย่องผู้ที่ทำผลงานวิจัยอย่างเหมาะสม ($\bar{x}$ = 4.70, SD=0.56) ด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง มากที่สุด คือ ความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถทำงานวิจัยได้สำเร็จ ($\bar{x}$ = 4.40, SD=0.62) ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน มากที่สุด คือ สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้นได้ ($\bar{x}$ = 4.52, SD=0.63) ด้านสิ่งแวดล้อมในการทำวิจัย และ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวก มากที่สุด คือ มีระบบสารสนเทศและทันสมัยพร้อมที่จะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย ($\bar{x}$ = 3.54, SD=0.85)

ผลการศึกษาอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร N=55

อุปสรรคในการทำวิจัย	($\bar{X}$)	(SD)	ระดับอุปสรรค
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัย	3.87	0.61	มาก
2. ด้านภาระงานสอน	4.23	0.65	มาก
3. ด้านการสนับสนุนการทำวิจัย	2.93	0.80	ปานกลาง
รวม	3.68	0.35	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า อุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร มากที่สุด คือ ด้านภาระงานสอน ($\bar{x} = 4.23$, $SD=0.65$) รองลงมาคือ ด้านความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัย ($\bar{x} = 3.87$, $SD=0.61$) และ ด้านการสนับสนุนการทำวิจัย ($\bar{x} = 2.93$, $SD=0.80$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร

อุปสรรคในการทำวิจัย	($\bar{x}$)	(SD)	ระดับอุปสรรค
6.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัย			
6.1.1 ความรู้ความเข้าใจในงานวิจัยเรื่องที่ท่านจะทำวิจัยอย่างเพียงพอ	4.00	0.69	มาก
6.1.2 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย	3.90	0.79	มาก
6.1.3 สามารถนำระเบียบวิธีวิจัยและเทคนิคการวิจัยมาใช้กับงานวิจัยได้อย่างเหมาะสม	3.96	0.76	มาก
6.1.4 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลการวิจัยได้อย่างถูกต้อง	3.80	0.73	มาก
6.1.5 สามารถรายงานการวิจัยได้อย่างถูกต้อง	3.96	0.74	มาก
6.1.6 มีประสบการณ์ในการทำวิจัย	3.61	0.89	มาก
6.2 ด้านภาระงานสอน			
6.2.1 ภาระงานสอนที่มากเกินไปเป็นอุปสรรคสำคัญในการทำวิจัย	4.05	0.89	มาก
6.2.2 คณะฯ ควรมีการกำหนดภาระงานสอนของบุคลากรสายวิชาการ ให้เหมาะสม	4.41	0.71	มาก
6.3 ด้านการสนับสนุนการทำวิจัย			
6.3.1 การสนับสนุนงบประมาณทุนวิจัยมีเพียงพอในการทำวิจัย	2.96	0.92	ปานกลาง
6.3.2 การสนับสนุนงบประมาณในการเผยแพร่ผลงานวิจัยเพียงพอ	2.96	0.94	ปานกลาง
6.3.3 จำนวนเงินทุนสนับสนุนการให้เงินรางวัลตีพิมพ์บทความในระดับชาติเพียงพอ	3.03	0.90	ปานกลาง
6.3.4 จำนวนเงินทุนสนับสนุนการให้เงินรางวัลตีพิมพ์บทความในระดับนานาชาติเพียงพอ	2.76	0.92	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัย พบว่า คณะฯ ควรมีการกำหนดภาระงานสอนของบุคลากรสายวิชาการ ให้เหมาะสม มากที่สุด ($\bar{x} = 4.41$, $SD=0.71$) รองลงมาคือ ภาระงานสอนที่มากเกินไปเป็นอุปสรรคสำคัญในการทำวิจัย ($\bar{x} = 4.05$, $SD=0.89$) และความรู้ความเข้าใจในงานวิจัยเรื่องที่ท่านจะทำวิจัยอย่างเพียงพอ ($\bar{x} = 4.00$, $SD=0.69$) ตามลำดับ

ผลการนำเสนอแนวทางในการส่งเสริมให้บุคลากรสายวิชาการเพิ่มศักยภาพงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่ตีพิมพ์ในระดับชาติ ระดับนานาชาติผลการวิจัยพบว่า แนวทางการส่งเสริมให้บุคลากรสายวิชาการเพิ่มศักยภาพงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่ตีพิมพ์ในระดับชาติ ระดับนานาชาติ ดังต่อไปนี้

1. สนับสนุนงบประมาณในการทำงานวิจัยเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นแรงจูงใจให้บุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ ทำงานวิจัยเพิ่มมากขึ้น
2. กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยของคณะฯ ให้ชัดเจนขึ้น เพื่อเป็นการขับเคลื่อนและสนับสนุนการทำงานวิจัยให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของคณะฯ และมหาวิทยาลัย
3. ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรสายวิชาการมีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยอย่างต่อเนื่อง เช่น การเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนวิจัย การเขียนบทความเพื่อให้ได้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและระดับนานาชาติ และการอบรมเชิงปฏิบัติการจัดเตรียมเอกสารในการยื่นขอจริยธรรมวิจัยในมนุษย์

4. ควรมีการเพิ่มงบประมาณในการสนับสนุนงบประมาณในการเผยแพร่ผลงานวิจัย ในระดับชาติและระดับนานาชาติ เพิ่มขึ้น

5. คณะฯ ควรมีการกำหนดภาระงานสอนของบุคลากรสายวิชาการให้เหมาะสม เพื่อให้บุคลากรสายวิชาการมีเวลาในการทำงานวิจัย และสามารถทำงานวิจัยได้เสร็จตามกำหนดเวลาในสัญญา

6. ควรมีการห้องสำหรับปฏิบัติงานวิจัยที่มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการทำงานวิจัย เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้น ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อการสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและทันสมัย

7. ควรมีการใช้ระบบพี่เลี้ยง โดยให้บุคลากรสายวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันที่คอยให้คำปรึกษา ตรวจสอบข้อเสนอโครงการวิจัยของนักวิจัยใหม่เสนอขอทุนไปยังแหล่งทุนต่าง ๆ และช่วยเหลือปรับปรุงข้อเสนอโครงการวิจัยให้เหมาะสม เพื่อมีโอกาสได้รับทุนวิจัยมากขึ้น แนะนำขั้นตอนหรือกระบวนการในการทำวิจัย ให้นักวิจัยที่ไม่มีความรู้ประสบการณ์ในการทำวิจัย เพื่อช่วยลดอุปสรรค เพิ่มความมั่นใจ และป้องกันความผิดพลาดในกระบวนการทำวิจัย

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัย เรื่อง การศึกษาความต้องการ แรงจูงใจ และอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร : ข้อเสนอแนะทางพัฒนาศักยภาพงานวิจัย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการและแรงจูงใจ และ อุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อนำเสนอแนะทางในการส่งเสริมให้บุคลากรสายวิชาการเพิ่มศักยภาพงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่ตีพิมพ์ในระดับชาติ ระดับนานาชาติ กลุ่มเป้าหมาย คือ บุคลากรสายวิชาการ จำนวน 60 คน โดยใช้แบบสอบถาม และได้รับข้อมูลตอบกลับมา จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ผู้บริหารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ฯ และอาจารย์ที่ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัย จำนวน 5 คน โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ความต้องการในการทำวิจัย คือ ด้านความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความต้องการในการพัฒนาตนเอง แรงจูงใจในการทำวิจัย คือ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการยอมรับนับถือ 2) อุปสรรคในการทำวิจัย คือ ด้านภาระงานสอน รองลงมาคือ ด้านความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัย แนวทางในการส่งเสริมให้บุคลากรสายวิชาการเพิ่มศักยภาพงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่ตีพิมพ์ในระดับชาติ ระดับนานาชาติ พบว่า 1. ควรสนับสนุนงบประมาณในการทำงานวิจัยเพิ่มขึ้น 2. กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยของคณะฯ ให้ชัดเจนขึ้น 3. ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรสายวิชาการมีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยอย่างต่อเนื่อง 4. ควรมีการเพิ่มงบประมาณในการสนับสนุนงบประมาณในการเผยแพร่ผลงานวิจัย ในระดับชาติและระดับนานาชาติ เพิ่มขึ้น 5. คณะฯ ควรมีการกำหนดภาระงานสอนของบุคลากรสายวิชาการให้เหมาะสม 6. ควรมีการห้องสำหรับปฏิบัติงานวิจัยที่มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการทำงานวิจัย 7. ควรมีการใช้ระบบพี่เลี้ยง โดยให้บุคลากรสายวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันที่คอยให้คำปรึกษา

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาความต้องการ แรงจูงใจ และอุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร: ข้อเสนอแนะทางพัฒนาศักยภาพงานวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการและแรงจูงใจในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร และเพื่ออุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร และเพื่อนำเสนอแนะทางในการส่งเสริมให้บุคลากรสายวิชาการเพิ่มศักยภาพงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่ตีพิมพ์ในระดับชาติ ระดับนานาชาติ พบว่า

1) ความต้องการในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร คือ ด้านความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความต้องการในการพัฒนาตนเอง ผู้วิจัยเห็นวาลักษณะเฉพาะของศาสตร์ด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ เป็นศาสตร์ที่มีการบูรณาการองค์ความรู้ทั้งด้านวิชาการ การสร้างสรรค์ และการบริการวิชาการ ทำให้การดำเนินงานวิจัยต้องอาศัยทรัพยากรหลายด้าน ทั้งงบประมาณ เครื่องมือเฉพาะทาง พื้นที่ปฏิบัติการ และเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ดังนั้น การสนับสนุนจากองค์กรจึงเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเริ่มต้นและดำเนินงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การที่บุคลากรให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองสะท้อนให้เห็นถึง

ความตระหนักต่อการยกระดับสมรรถนะด้านการวิจัยให้สอดคล้องกับทิศทางของมหาวิทยาลัยวิจัย (Research University) และเกณฑ์การประเมินคุณภาพทางวิชาการที่ให้ความสำคัญกับผลงานวิจัยและการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติและนานาชาติ สอดคล้องกับ พรชลิศา ยะจะนะ (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ด้านการวิจัยพบว่า บุคลากรสายวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีความต้องการการพัฒนาตนเอง ด้านการวิจัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

แรงจูงใจในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร คือ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน มากที่สุด ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนถึงบทบาทของระบบการประเมินตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน ซึ่งกำหนดให้ผลงานวิจัยและผลงานวิชาการเป็นองค์ประกอบสำคัญของการขอตำแหน่งทางวิชาการ ส่งผลให้การทำวิจัยมีเพื่อเพียงภารกิจด้านวิชาการ แต่เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาความก้าวหน้าในสายอาชีพ ขณะเดียวกัน ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติและระดับนานาชาติยังช่วยสร้างความน่าเชื่อถือทางวิชาการ เพิ่มโอกาสในการได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ การได้รับเชิญเป็นวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ การสร้างเครือข่ายวิจัย และการได้รับทุนวิจัยในอนาคต จึงทำให้แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าและการยอมรับมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบุคลากรสายวิชาการฯ สอดคล้องกับ พรชลิศา ยะจะนะ (2564) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีความต้องการด้านการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการยอมรับนับถือ สอดคล้องกับ วนิดา พิงสระน้อย (2556) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการยอมรับนับถือ กล่าวคือ การได้รับเชิญเป็นวิทยากรในการประชุม อบรม สัมมนาเป็นประจำ ที่มีผลงานวิจัยมักได้รับการยอมรับในด้านวิชาการจากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชามากให้ความเชื่อถือ และไว้วางใจ

2) อุปสรรคในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร คือ ด้านภาระงานสอน ผลดังกล่าวสะท้อนสภาพการทำงานจริงของบุคลากรสายวิชาการ ในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ ซึ่งมีการกิจที่หลากหลาย ทั้งการจัดการเรียนการสอน การบริการวิชาการ การสร้างสรรค์ผลงาน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ส่งผลให้เวลาที่สามารถทุ่มเทให้กับการวิจัยมีจำกัด แม้ว่าบุคลากรจะมีความต้องการทำวิจัยและมีแรงจูงใจในระดับสูง แต่หากขาดเวลาในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ก็ย่อมส่งผลให้การผลิตผลงานวิจัยและการตีพิมพ์เผยแพร่ลดลง นอกจากนี้ การที่บุคลากรยังมองว่าความรู้และทักษะด้านการวิจัยเป็นอุปสรรคในการทำวิจัย สะท้อนให้เห็นว่าการทำวิจัยในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้น ทั้งการออกแบบงานวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การใช้โปรแกรมสถิติ การเขียนบทความวิชาการในระดับชาติและระดับนานาชาติ ตลอดจนการขอขึ้นขอยุทธธรรมการวิจัยในมนุษย์ และการยื่นขอรับทุน ซึ่งต้องอาศัยการพัฒนาศักยภาพการวิจัยอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ กาญจนา พูนศิลป์ และคณะ (2549) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการสร้างผลงานทางวิชาการด้านการสร้างงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า ปัจจัยด้านภาระงานสอน ปัจจัยด้านการบริหารงานวิจัยของคณะ ปัจจัยด้านข้อมูลในการทำวิจัย ปัจจัยด้านความรู้ในการทำวิจัย ปัจจัยด้านการแสวงหาความรู้เพื่อประกอบการทำวิจัย และปัจจัยด้านบรรยากาศการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัย สอดคล้องกับ วราพร วันไชยธนวงศ์ ปลื้มจิต โชติกะ และคณะ (2554) กล่าวว่า อุปสรรคที่สำคัญในการทำวิจัยของผู้ทำวิจัย คือการขาดทักษะและความเชี่ยวชาญทั้งในด้านองค์ความรู้และด้านการบริหารจัดการและการขาดการสนับสนุนจากองค์กร

แนวทางในการส่งเสริมให้บุคลากรสายวิชาการเพิ่มศักยภาพงานวิจัยและนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่ตีพิมพ์ในระดับชาติระดับนานาชาติ พบว่า

1. ควรสนับสนุนงบประมาณในการทำงานวิจัยเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นแรงจูงใจให้บุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ ทำงานวิจัยเพิ่มมากขึ้น สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาศักยภาพการวิจัยของบุคลากรไม่สามารถดำเนินการโดยอาศัยการพัฒนาความสามารถของบุคคลเพียงด้านเดียว แต่จำเป็นต้องอาศัยระบบสนับสนุนที่ครอบคลุมทั้งด้านนโยบาย ทรัพยากร การพัฒนาสมรรถนะ และสภาพแวดล้อมขององค์กร ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสร้างระบบนิเวศการวิจัย (Research Ecosystem) ที่เอื้อต่อการผลิตองค์ความรู้และการสร้างผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง ประเด็นแรก การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินงานวิจัยได้รับการเสนอเป็นแนวทางสำคัญที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่า งบประมาณไม่ได้เป็นเพียงทรัพยากรสำหรับดำเนินโครงการวิจัย แต่เป็นกลไกที่สะท้อนความมุ่งมั่นขององค์กรในการส่งเสริมวัฒนธรรมการวิจัย การจัดสรรทุนวิจัยอย่างเพียงพอช่วยลดข้อจำกัดในการเก็บข้อมูล การจัดหาอุปกรณ์ การลงพื้นที่ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ส่งผลให้นักวิจัยสามารถพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพและสามารถแข่งขันเพื่อขอรับทุนภายนอกได้ในอนาคต ทั้งยังเป็นแรงจูงใจให้บุคลากรเกิดความเชื่อมั่นในการเริ่มต้นทำวิจัย โดยเฉพาะ

อาจารย์รุ่นใหม่ที่ยังมีประสบการณ์ด้านการวิจัยไม่มาก ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับ ศรีทวน คำวัตร (2559) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษารูปแบบการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนางานวิจัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า ด้านการสนับสนุนของหน่วยงานในการสร้างงานวิจัย บุคลากรมีแรงจูงใจในการสร้างงานวิจัยโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง การได้รับการสนับสนุนของหน่วยงานเป็นแรงจูงใจในการสร้างงานวิจัยอีกด้านหนึ่ง ถ้าหากหน่วยงานไม่มีการสนับสนุนบุคลากรก็จะไม่สามารถที่จะสร้างงานวิจัยได้

2. ควรกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยของคณะฯ ให้ชัดเจนขึ้น เพื่อเป็นการขับเคลื่อนและสนับสนุนการทำงานวิจัย ให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของคณะฯ และมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยเห็นว่า การมีนโยบายที่ชัดเจนจะช่วยกำหนดทิศทางการพัฒนางานวิจัย ลดความซ้ำซ้อนของการดำเนินงาน และทำให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด และผลลัพธ์ที่คาดหวังขององค์กร การมีกรอบยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนยังเอื้อต่อการพัฒนาเครือข่ายวิจัย การบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน และการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของมหาวิทยาลัยวิจัยในปัจจุบัน

3. ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรสายวิชาการมีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ในด้านการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของการจัดกิจกรรมพัฒนาความรู้ด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ทั้งการเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการอบรมเชิงปฏิบัติการจัดเตรียมเอกสารในการยื่นขอจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับนักวิจัย การเขียนบทความเพื่อให้ได้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและระดับนานาชาติ ผู้วิจัยเห็นว่า การพัฒนาศักยภาพดังกล่าวควรเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง มากกว่าการบรรยายเชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว เนื่องจากการสร้างสมรรถนะด้านการวิจัยต้องอาศัยการฝึกปฏิบัติ การได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถพัฒนาทักษะการวิจัยได้อย่างยั่งยืน ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับสุ้องคนา ม่วงยัง และศุภโชค มณีมัย (2565) ได้เสนอการส่งเสริมปัจจัยจูงใจที่สำคัญ 2 ปัจจัย คือ ความสามารถทางวิชาการ และการให้ความสำคัญต่อการทำงานวิจัย 1. การส่งเสริมความสามารถทางวิชาการควรจัดโครงการอบรมเสริมความรู้ให้อาจารย์ในประเด็นของความรู้ที่จำเป็นต่อการทำงานวิจัย เช่น การเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย การวิเคราะห์สถิติเพื่อการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานวิจัย โดยต้องมีการฝึกปฏิบัติด้วย

4. ควรมีการเพิ่มงบประมาณในการสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัย ในระดับชาติและระดับนานาชาติ เพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่า การเผยแพร่ผลงานถือเป็นขั้นตอนสำคัญของกระบวนการวิจัย เพราะเป็นกลไกในการถ่ายทอดองค์ความรู้ เผยแพร่สู่สังคมวิชาการ อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ การนำเสนองานในการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ เป็นข้อจำกัดสำคัญของบุคลากร ดังนั้น การสนับสนุนงบประมาณในส่วนนี้จะช่วยเพิ่มโอกาสในการเผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารที่มีคุณภาพและยกระดับความสามารถในการแข่งขันทางวิชาการของคณะในระดับนานาชาติมากขึ้น

5. คณะฯ ควรมีการกำหนดภาระงานสอนของบุคลากรสายวิชาการให้เหมาะสม เพื่อให้บุคลากรสายวิชาการมีเวลาในการทำงานวิจัย และสามารถทำงานวิจัยได้เสร็จตามกำหนดเวลาในสัญญา ผลการศึกษายังสะท้อนให้เห็นว่า การกำหนดภาระงานสอนให้เหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเพิ่มศักยภาพงานวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่า เวลาเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของการทำวิจัย แม้ว่าบุคลากรจะมีแรงจูงใจและได้รับการสนับสนุนจากองค์กร แต่หากยังมียังภาระงานสอนและภารกิจด้านอื่นในระดับสูง ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานวิจัยขาดความต่อเนื่อง โดยเฉพาะในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ ที่มีการเรียนการสอนแบบบรรยายและปฏิบัติ ซึ่งใช้เวลาและทรัพยากรมากกว่าการสอนแบบบรรยายทั่วไป ดังนั้น การบริหารภาระงานให้สมดุลจึงเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มผลผลิตงานวิจัย ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับ เนตรนภัส จันทรพวง และ ดุสิต อธิณัฐณ์ (2559) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตผลงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าภาระงานสอน ตำแหน่งทางวิชาการ ทักษะการวิจัย แหล่งค้นคว้าข้อมูล ผู้สนับสนุน เพื่อนร่วมงาน และความเชื่อมั่นในตนเอง มีผลต่อการทำวิจัยและการผลิตผลงานวิจัยตีพิมพ์แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

6. คณะฯ ควรมีการห้องสำหรับปฏิบัติงานวิจัยที่มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการทำงานวิจัย เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้น ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อการสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและทันสมัย สอดคล้องกับ ศรีทวน คำวัตร (2559) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษารูปแบบการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนางานวิจัยของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พบว่า แรงจูงใจในการสร้างงานวิจัยของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แรงจูงใจที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือด้านสภาพแวดล้อมทั่วไปในการสร้างงานวิจัย

7. คณะฯ ควรมีการใช้ระบบพี่เลี้ยง โดยให้บุคลากรสายวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันที่คอยให้คำปรึกษา ตรวจสอบข้อเสนอโครงการวิจัยของนักวิจัยใหม่เสนอขอทุนไปยังแหล่งทุนต่าง ๆ และช่วยเหลือปรับปรุงข้อเสนอ ระบบพี่เลี้ยงช่วยลดช่องว่างด้านประสบการณ์ระหว่างนักวิจัยรุ่นใหม่นักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้ การให้

คำปรึกษา การตรวจสอบข้อเสนอโครงการ การเตรียมต้นฉบับบทความ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ ซึ่งช่วยเพิ่มความสำเร็จในการขอรับทุน และการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ นพวรรณ รื่นแสง และวรวรรณ สโมสรสุข (2559) ศึกษา เรื่องปัจจัยทำนายต่อการดำเนินงานวิจัยของบุคลากรสายสนับสนุนของโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริหารจัดการเป็นปัญหาต่อการดำเนินโครงการวิจัยมากที่สุด นอกจากนี้ปัญหาด้านบุคคลกับประสบการณ์ในการทำวิจัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมากมีนัยสำคัญ สำหรับแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัย ได้แก่ 1. การมีระบบพี่เลี้ยง 2. การมีเครือข่ายวิจัยภายในองค์กร เป็นต้น เพื่อให้บุคลากรได้มีแรงจูงใจต่อการทำวิจัย

ข้อเสนอแนะ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร ควรสนับสนุนงบประมาณในการทำงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นแรงจูงใจให้บุคลากรสายวิชาการทำงานวิจัย ควรมีการกำหนดภาระงานสอนของบุคลากรสายวิชาการให้เหมาะสม เพื่อให้บุคลากรมีเวลาเพียงพอในการดำเนินงานวิจัย อีกทั้ง ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรสายวิชาการมีความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิจัยเฉพาะด้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาทักษะในด้านการวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ และควรมีการใช้ระบบพี่เลี้ยงโดยให้บุคลากรสายวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันที่คอยให้คำปรึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความต้องการในการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อศักยภาพงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ งบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์สุทัศน์ เขียมวัฒนา คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทำงานวิจัยและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร.จิรวัฒน์ พิระสันต์ ที่ปรึกษางานวิจัย ,รองศาสตราจารย์ ดร.นิรัช สุดสังข์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตา ปิดตังนาโพธิ์ ที่ให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนขอขอบคุณผู้บริหาร บุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กองการวิจัยและนวัตกรรม. (2563). *คู่มือแนวปฏิบัติการดำเนินการวิจัยสำหรับผู้ที่ได้รับทุนโครงการวิจัยทุกแหล่งทุนและการประเมินผลโครงการวิจัยจากงบประมาณรายได้*. สืบค้นจาก <https://s3.citcoms.nu.ac.th/wordpress-uploads/Research-uploads/08-001-2564.pdf>
- กาญจนา พูนศิลป์. (2549). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการสร้างผลงานทางวิชาการด้านผลงานวิจัย ของบุคลากรสายวิชาการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นพวรรณ รื่นแสง และ วรวรรณ สโมสรสุข. (2559). ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการส่งเสริมการดำเนิน โครงการวิจัยของผู้รับทุนสนับสนุนโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(3), 207-218.
- เนตรนภัส จันทร์พวง และ ดุสิต อธิวัฒน์.(2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผลิตผลงานวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. *Thai Journal of Science and Technology*, 5(1), 1-19.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8).กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พรชลิตา ยะจะนะ. (2564). การศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. *วารสารการบริหารงานบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 7(9), 287-302.

- วนิดา พิงสระน้อย. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสายวิชาการ กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วรารพร วันไชยธนวงศ์, ปลื้มจิต โชติกะ, วรณภา พิพัฒน์ธนวงศ์ และ โรชนี อุปรา. (2554). แนวทางการสอนแนะเพื่อพัฒนาการผลิตผลงานวิจัยในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่. *Life Sciences and Environment Journal*, 12(2), 122-128.
- ศรีทวน คำวัตร. (2559). การศึกษารูปแบบการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนางานวิจัยของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุอังคณา ม่วงยัง และ ศุภโชค มณีมัย. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานวิจัยของอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 6(1), 162-178.